

Landsvirkjun

Ársreikningur 2004

Landsvirkjun
Háaleitisbraut 68
103 Reykjavík

Kt. 420269-1299

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun stjórnar og forstjóra	3	Efnahagsreikningur	6
Áritun endurskoðenda	4	Yfirlit um sjóðstreymi	8
Rekstrarreikningur	5	Skýringar	9

Skýrsla og áritun stjórnar og forstjóra

Ársreikningur Landsvirkjunar er í öllum meginatriðum gerður með sama hætti og árið á undan. Samstæðureikningur fyrirtækisins tekur, auk móðurfélagsins, til þriggja dótturfélaga, Fjarska ehf, Icelandic Power Insurance Ltd. og Landsnets hf. Dótturfélag Fjarska ehf., Íslandsmiðill ehf., er einnig meðtalið í samstæðureikningi fyrirtækisins.

Landsnet hf. var stofnað á árinu 2004 og á Landsvirkjun um 71% í því félagi. Rekstur Landsnets hf. hófst í ársbyrjun 2005 og frá þeim tíma að telja byggist rekstur Landsvirkjunar einvörðungu á orkuframleiðslu en allur flutningur orku fer fram á vegum dótturfélagsins, Landsnets hf. Verðmæti þeirra eigna sem Landsnet yfirtekur í ársbyrjun 2005 er um 25 milljarðar króna.

Rekstrartekjur samstæðunnar námu 13,7 milljörðum kr. á árinu 2004 samanborið við 12,9 milljarða kr. árið á undan. Rekstrargjöld námu 10,0 milljörðum kr. á árinu 2004 en voru 9,8 milljarðar kr. árið á undan. Samkvæmt því var rekstrarhagnaður fyrirtækisins 3,7 milljarðar kr. á árinu 2004 en 3,1 milljarður kr. árið á undan. Af þessu má ráða að rekstrarbatinn skýrist aðallega af auknum rekstrartekjum.

Miklar breytingar urðu á hreinum fjármagnskostnaði á milli árunna 2003 og 2004. Á árinu 2003 var hreinn fjármagnskostnaður 1,5 milljarður kr. en hreinar fjáreignatekjur námu 3,5 milljörðum kr. á árinu 2004. Breytingin á milli árunna bætir því bókfærða afkomu samtals um 5 milljarða kr. Skýringin á þessum mikla mun á hreinum fjármagnskostnaði er sú að bókfærður gengishagnaður jókst um 6,7 milljarða kr. á milli árunna; hann var um 1,3 milljarður kr. á fyrra ári en var um 8 milljarðar kr. á árinu 2004. Á gengishagnað eru auk þess færð áhrif áhættuvarna á árinu en gjaldfærsla vegna þeirra nam alls 1,3 milljarði kr. Gengishagnaður af langtímalánum er óinnleystur og verður að hafa það í huga við mat á afkomu fyrirtækisins á árinu. Gengishagnaður langtímalána skýrist aðallega af breytingum á gengi evrunnar og dollars gagnvart krónunni.

Landsvirkjun hefur gert afleiðusamninga í því skyni að stýra áhættu í rekstri fyrirtækisins. Samningar hafa verið gerðir vegna vaxtaáhættu og gengisáhættu en auk þess hafa verið gerðir afleiðusamningar til þess að verjast áhættu vegna sveiflna í heimsmarkaðsverði á áli. Loks hefur fyrirtækið gert samninga í því skyni að hagnast á skammtímasveiflum á gjaldeyrismarkaði. Upplýsingar um stöðu opinna samninga í árslok 2004 er að finna í skýringum, hvort sem þeir voru gerðir í áhættuvarnarskyni eða vegna markaðsviðskipta. Neikvætt gangvirði afleiðusamninga til þess að tryggja sölutekjur fyrirtækisins nam 2,5 milljörðum kr. í árslok 2004. Gangi forsendur í útreikningi á stöðu samninga eftir munu sölutekjur fyrirtækisins hækka til mótvægis við útstreymi vegna afleiðusamninganna. Gangvirði annarra afleiðusamninga í árslok 2004 var neikvætt um 340 milljónir kr. og þar af námu vaxtaskiptasamningar 295 millj. kr. en gjaldmiðlaskiptasamningar og framvirkir samningar um kaup og sölu á gjaldeyri voru neikvæðir um 45 millj. kr. Loks skal upplýst að í raforkusamningum felast innbyggðar afleiður en mat á þeim liggur ekki fyrir en ljóst má þó vera að það er verulega jákvætt, enda hefur álverð hækkað til mikilla muna frá því þeir samningar voru gerðir.

Hagnaður ársins að fjárhæð 7,2 milljarðar kr. gengur til hækkunar á eigin fé. Að auki hækkar eigið fé fyrirtækisins vegna endurmats á eignum flutningssviðs en þær voru endurmetnar um 3,4 milljarða kr. undir lok ársins 2004. Þessar eignir verða fluttar til Landsnets hf. í ársbyrjun 2005. Eignamatið er byggt á skýrslu sérstakrar nefndar sem skipuð var af iðnaðarráðherra á grundvelli ákvæða raforkulaga.

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum nam alls 20,8 milljörðum kr. á árinu 2004 og var hún aðallega fjármögnuð með lántökum sem námu alls 19 milljörðum kr. Af fjárfestingu ársins fóru 18 milljarðar kr. í Kárahnjúkavirkjun, samanborið við 13,8 milljarða kr. árið á undan.

Landsvirkjun er sameignarfélag í eigu ríkissjóðs sem á helmingshlut í fyrirtækinu, Reykjavíkurborgar sem á 44,525% og Akureyrarbæjar sem á 5,475%. Stjórn Landsvirkjunar mun á ársfundi fyrirtækisins gera tillögu um arðgreiðslur til eigenda fyrir árið 2004 í samræmi við lög um Landsvirkjun og sameignarsamning eigenda. Verði fyrirhuguð tillaga samþykkt koma 394 milljónir kr. til útborgunar á árinu 2005 og skiptist hún eftir eignarhlutum. Greiðslur fyrirtækisins til eigenda vegna ábyrgðar á langtímalánum námu alls 241 milljón kr. á árinu 2004. Að öðru leyti vísast til skýringa í ársreikningi um ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á bókfærðu eigin fé fyrirtækisins.

Stjórn og forstjóri staðfesta ársreikninginn með undirritun sinni, en hann er saminn í samræmi við lög og reglur.

Reykjavík, 9. mars 2005.

Í stjórn félagsins:

Jóhannes Geir Sigurgeirsson

Álfheiður Ingadóttir

Edda Rós Karlsdóttir

Helgi Hjörvar

Kjartan Gunnarsson

Kristján Þór Júlíusson

Vilhjálmur Þ Vilhjálmsson

Forstjóri:

Friðrik Sophusson

Áritun endurskoðenda

Stjórn Landsvirkjunar.

Við höfum endurskoðað ársreikning Landsvirkjunar fyrir árið 2004. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi og skýringar nr. 1 - 22. Ársreikningurinn er lagður fram af stjórnendum Landsvirkjunar og á ábyrgð þeirra í samræmi við lög og reglur. Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar.

Endurskoðað var í samræmi við góða endurskoðunarvenju. Samkvæmt því ber okkur að skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vísast um að ársreikningurinn sé í meginatriðum án annmarka. Endurskoðunin felur í sér greiningaraðgerðir, úrtakskannanir og athuganir á gögnum til að sannreyna fjárhæðir og aðrar upplýsingar sem fram koma í ársreikningnum. Endurskoðunin felur einnig í sér athugun á þeim reikningsskilaaðferðum og matsreglum sem notaðar eru við gerð ársreikningsins og mat á framsetningu hans í heild. Við teljum að endurskoðunin sé nægjanlega traustur grunnur til að byggja álit okkar á.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2004, efnahag þess 31. desember 2004 og breytingu á handbæru fé á árinu 2004, í samræmi við lög og góða reikningsskilavenju.

Reykjavík, 9. mars 2005.

KPMG Endurskoðun hf.

Jón Eiríksson

Sigríður Helga Sveinsdóttir

Rekstrarreikningur ársins 2004

	Skýr.	Samstæða		Móðurfélag	
		2004	2003	2004	2003
Rekstrartekjur					
Raforkusala	2	13.542.623	12.773.881	13.542.623	12.773.881
Jarðgufusala		17.037	22.434	17.037	22.433
Aðrar tekjur		141.366	67.158	63.992	25.313
		<u>13.701.026</u>	<u>12.863.473</u>	<u>13.623.652</u>	<u>12.821.627</u>
Rekstrargjöld					
Orkusvið		2.483.641	2.326.789	2.569.488	2.395.335
Flutningssvið		857.552	807.399	897.218	813.694
Almennar rannsóknir		355.462	346.937	355.462	346.937
Annar rekstrarkostnaður	20	994.641	1.016.395	926.947	987.647
Afskriftir	3,10	5.346.909	5.274.491	5.249.532	5.226.393
		<u>10.038.205</u>	<u>9.772.011</u>	<u>9.998.647</u>	<u>9.770.006</u>
Rekstrarhagnaður	21	<u>3.662.821</u>	<u>3.091.462</u>	<u>3.625.005</u>	<u>3.051.621</u>
Fjáreignatekjur og (fjármagnsgjöld)					
Vaxtatekjur		149.392	108.000	148.532	100.751
Vaxtagjöld		(3.320.297)	(2.907.579)	(3.297.717)	(2.883.304)
Gengismunur, verðbætur og áhættuvörn		6.703.334	1.259.517	6.695.855	1.265.416
Áhrif dótturfélaga	11	0	0	23.575	16.916
	8	<u>3.532.429</u>	<u>(1.540.062)</u>	<u>3.570.245</u>	<u>(1.500.221)</u>
Hagnaður ársins	18	<u><u>7.195.250</u></u>	<u><u>1.551.400</u></u>	<u><u>7.195.250</u></u>	<u><u>1.551.400</u></u>

Efnahagsreikningur

Eignir

	Skýr.	Samstæða		Móðurfélag	
		2004	2003	2004	2003
Fastafjármunir					
Fastafjármunir í rekstri:					
Aflstöðvar		84.844.342	87.541.135	84.844.342	87.541.135
Flutningskerfi		22.492.272	20.188.429	22.492.272	20.188.429
Fjarskiptabúnaður		623.775	519.828	0	0
Bifreiðar og vinnuvélar		207.558	205.554	207.559	205.554
Þjónustuhúsnæði, áhöld og tæki		1.723.108	1.703.778	1.713.108	1.703.778
	9	<u>109.891.055</u>	<u>110.158.724</u>	<u>109.257.281</u>	<u>109.638.896</u>
Aðrir fastafjármunir:					
	4				
Virkjunarrannsóknir		1.964.156	2.325.498	1.964.156	2.325.498
Mannvirki í byggingu	22	35.601.559	16.346.186	35.601.559	16.346.186
		<u>37.565.715</u>	<u>18.671.684</u>	<u>37.565.715</u>	<u>18.671.684</u>
Verðbréf og langtímakröfur:					
Eignarhlutir í dótturfélögum	11	0	0	364.269	355.609
Eignarhlutir í öðrum félögum	11	68.845	132.183	66.044	41.483
Langtímakröfur		271.601	282.534	271.601	245.967
		<u>340.446</u>	<u>414.717</u>	<u>701.914</u>	<u>643.059</u>
Fastafjármunir samtals		<u>147.797.216</u>	<u>129.245.125</u>	<u>147.524.910</u>	<u>128.953.639</u>
Veltufjármunir					
Viðskiptakröfur		2.362.133	1.732.278	1.729.775	1.628.421
Fyrirframgreiðslur og aðrar skammtímaeignir		1.094.288	667.856	1.089.310	662.460
Oliubirgðir		33.847	33.958	33.847	33.958
Handbært fé		3.397.269	2.848.697	3.235.716	2.718.240
		<u>6.887.537</u>	<u>5.282.789</u>	<u>6.088.648</u>	<u>5.043.079</u>
Eignir samtals		<u>154.684.753</u>	<u>134.527.914</u>	<u>153.613.558</u>	<u>133.996.718</u>

31. desember 2004

Eigið fé og skuldir

	Skýr.	Samstæða		Móðurfélag	
		2004	2003	2004	2002
Eigið fé					
Eigendaframlög		30.260.455	27.450.328	30.260.455	27.450.328
Annað eigið fé		21.116.471	13.729.883	21.116.471	13.729.883
Eigið fé samtals	12	<u>51.376.926</u>	<u>41.180.211</u>	<u>51.376.926</u>	<u>41.180.211</u>
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbindingar	13	<u>1.778.737</u>	<u>1.691.156</u>	<u>1.777.169</u>	<u>1.691.156</u>
Langtímaskuldir					
Skuldir til langs tíma	5,14	<u>92.233.553</u>	<u>85.107.365</u>	<u>91.929.352</u>	<u>84.745.059</u>
Skammtímaskuldir					
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir		3.501.410	2.524.071	2.780.096	2.399.053
Skuld við dótturfélög		0	0	16.822	20.050
Áfallnir vextir		1.096.950	1.072.559	1.096.950	1.070.404
Afborganir langtímaskulda á næsta ári	15	4.697.177	2.952.552	4.636.243	2.890.785
		<u>9.295.537</u>	<u>6.549.182</u>	<u>8.530.111</u>	<u>6.380.292</u>
Skuldir samtals		<u>103.307.827</u>	<u>93.347.703</u>	<u>102.236.632</u>	<u>92.816.507</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>154.684.753</u>	<u>134.527.914</u>	<u>153.613.558</u>	<u>133.996.718</u>

Yfirlit um sjóðstreymi árið 2004

	Skýr.	Samstæða		Móðurfélag	
		2004	2003	2004	2003
Rekstrarhreyfingar					
Innborganir viðskiptavina		13.633.483	13.042.531	13.539.619	12.895.602
Greiddur rekstrarkostnaður		(4.264.439)	(4.584.625)	(4.332.367)	(4.514.192)
Handbært fé frá rekstri án vaxta		9.369.044	8.457.906	9.207.252	8.381.410
Innborgaðar vaxtatekjur og gengismunur		149.392	108.000	148.532	100.751
Greidd vaxtagjöld, gengismunur og áhættuvörn		(4.896.647)	(2.964.426)	(4.869.195)	(2.941.467)
Handbært fé frá rekstri 16		4.621.789	5.601.480	4.486.589	5.540.694
Fjárfestingarhreyfingar					
Kárahnjúkavirkjun - aflstöð		(17.963.429)	(13.844.080)	(17.963.429)	(13.844.080)
Kárahnjúkavirkjun - flutningsvirki		(737.022)	(226.188)	(737.022)	(226.188)
Vatnsfellsvirkjun		(145.657)	(969.993)	(145.657)	(969.993)
Endurbætur og stækkun spennistöðva		(248.823)	(310.594)	(248.823)	(310.594)
Virkjunarrannsóknir		(341.491)	(852.838)	(341.491)	(852.838)
Aðrar fjárfestingar		(951.540)	(1.415.851)	(936.830)	(1.363.259)
Aukning (lækkun) ógreidds framkvæmdakostnaðar		(364.173)	876.853	(364.173)	876.853
		(20.752.135)	(16.742.691)	(20.737.425)	(16.690.099)
(Aukning) langtímakrafna og verðbréfa		(144.563)	(134.360)	(128.563)	(134.360)
		(20.896.698)	(16.877.051)	(20.865.988)	(16.824.459)
Fjármögnunarhreyfingar					
Lántökur		19.037.081	21.588.420	19.034.236	21.438.420
Afborganir lána til langs tíma		(1.841.879)	(9.999.255)	(1.779.595)	(9.947.424)
Innborgað hlutafé		5.911	0	0	0
Arður til eigenda		(357.766)	(350.046)	(357.766)	(350.046)
		16.843.347	11.239.119	16.896.875	11.140.950
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		568.438	(36.452)	517.476	(142.815)
Gengismunur erlends dótturfélags		(22.045)	0	0	0
Handbært fé í ársbyrjun		2.848.697	2.885.149	2.718.241	2.861.056
Handbært fé Íslandsmiðils í ársbyrjun		2.179			
Handbært fé í árslok		3.397.269	2.848.697	3.235.717	2.718.241

SKÝRINGAR

Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

1. Ársreikningur Landsvirkjunar hefur að geyma samstæðureikning fyrirtækisins og dótturfélaga þess og ársreikning móðurfélagsins. Stöður milli samstæðufélaga og viðskipti milli félaganna eru felldar út í samstæðureikningnum. Dótturfélög eru þau félög þar sem fyrirtækið fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar fyrirtækið hefur veruleg áhrif, bein og óbein, til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu dótturfélags.

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglugerð um framsetningu og innihald ársreikninga og samstæðureikninga. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum og eru fjárhæðir birtar í þúsundum króna. Ársreikningurinn byggir á kostnaðarverðsreikningskilum og er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður að öðru leyti en því sem gert er grein fyrir í skýringu nr. 7

Innlausn tekna

2. Tekjur af raforkusölu eru sala til stóriðju og almenningsveitna samkvæmt mældri afhendingu orkunnar á rekstrartímabilinu. Ef við á er afsláttur af sölu færður til lækkunar á sölu. Aðrar þjónustutekjur eru einnig færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu. Vaxtatekjur og aðrar tímatengdar tekjur af peningalegum eignum eru færðar miðað við áfallinn rétt til teknanna.

Fastafjármunir í rekstri

3. Fastafjármunir í rekstri eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum, sbr. þó skýring nr. 7. Kostnaðarverð eigna sem keyptar voru fyrir árslok 2002 var árlega framreiknað miðað við verðstuðul fyrirtækisins sem tók mið af erlendum og innlendum verðlagsbreytingum. Þessum árlega framreikningi var hætt á árinu 2003 og nú eru allar nýjar eignir skráðar við kostnaðarverði án framreiknings. Afskriftir fastafjármuna eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna, þar til niðurlagsverði er náð en það samsvarar eins árs afskrift. Afskriftahlutföllin eru þessi:

Aflstöðvar:		Áætlaður endingartími
Mannvirki	1,67%	60 ár
Vélbúnaður	3,33%	30 ár
Íbúðarhús	2,00%	50 ár
Stíflur og veitur	1,67%	60 ár
Gufuaflstöðvar	4-5%	20-25 ár
Spennistöðvar	3,33%	30 ár
Háspennulínur	2,78%	36 ár
Skrifstofuhúsnæði	2,00%	50 ár
Áhöld og búnaður	12-25%	4-8 ár
Bifreiðar og vinnuvélar	20,00%	5 ár
Virkjunar- og línurannsóknir	12,50%	8 ár
Ljósleiðarar	5,00%	20 ár
Möstur	7,00%	15 ár
Fjarskiptahús	6,00%	17 ár
Annar fjarskiptabúnaður	14-15%	7 ár

SKÝRINGAR

Fastaffármunir - aðrir

4. Útlagður kostnaður við almennar rannsóknir er gjaldfærður á því ári sem hann fellur til. Annar rannsóknar- og undirbúningskostnaður vegna virkjana er eignfærður meðal fastaffármuna, en á þennan kostnað eru ekki reiknaðir vextir. Þessi kostnaður er afskrifaður á 8 árum eftir að hann fellur til. Er þetta gert vegna þeirrar óvissu sem ávallt er tengd undirbúnings- og rannsóknarverkefnum. Einnig er ljóst að val á einum virkjunarkosti kann að valda frekari frestun á virkjun annarra.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt var til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma. Eftir að eignirnar eru teknar í notkun eru vaxtagjöld færð til gjalda í rekstrarreikningi.

Erlendir gjaldmiðlar og verðtryggingar

5. Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eða tryggðar með viðmiðun við þá eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi í árslok. Verðtryggðar skuldir eru færðar með áföllnum verðbótum miðað við vísitölu 1. janúar 2005. Rekstrartekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags. Áfallinn gengismunur og verðbætur skulda eru færð í rekstrarreikninginn.

Afleiduviðskipti

6. Hagnaður eða tap af afleiðusamningum eru færð í rekstrarreikning. Afleiðusamningar sem notaðir eru til að verja framtíðarviðskipti eru færðir í ársreikninginn á sama tímabili og viðskiptin sem varin eru. Yfirlit um opna afleiðusamninga og gangvirði þeirra er að finna í skýringu nr. 17.

Breytingar á reikningsskilavenju

7. Varanlegir rekstrarfjármunir fyrirtækisins sem notaðir eru til flutnings á raforku voru endurmetnir á árinu. Matið var framkvæmd af sérstakri nefnd sem skipuð var af iðnaðarráðherra. Með sérstökum samningi renna allar flutningseignir fyrirtækisins til Landsnets hf. í ársbyrjun 2005. Endurmatið nam samtals 3,3 milljörðum kr. og var það fært á annað eigið fé.

Fyrirtækið mun í samræmi við reglur um birtingar ársreikninga félaga með skráð verðbréf í kauphöllum á evrópska efnahagssvæðinu breyta reikningsskilum sínum í samræmi við alþjóðlegar reglur um gerð samstæðureikningsskila. Á næstunni mun fyrirtækið hefja undirbúning að þessum breytingum. Ekki liggur fyrir hversu mikil áhrif þær kunna að hafa á bókfært eigið fé en þær eiga að koma til framkvæmda eigi síðar en 2007.

Fjármagnskostnaður

8. Hreinn fjármagnskostnaður greinist þannig í milljónum króna:	2004	2003
Vaxtatekjur	165	119
Fjármagnstekjuskattur	(16)	(11)
Vaxtagjöld	(3.707)	(2.864)
Ábyrgðargjald til eigenda	(241)	(208)
Gengismunur, verðbætur og áhættuvörn	6.704	1.260
Fært á nýbyggingar	627	164
	<u>3.532</u>	<u>(1.540)</u>

SKÝRINGAR

8. frh.

Gjöld og tekjur vegna áhættuvarna eru nú færð meðal fjármagnskostnaðar, en voru áður talin með tekjum af orkusölu. Er þetta gert vegna þess að eðli þessara viðskipta tengist fjárhagslegri áhættu. Samtals nam kostnaður vegna áhættuvarna 1,3 milljarði kr. á árinu 2004 og er hann færður meðal gengismunar og verðbóta. Samanburðartölum fyrra árs hefur verið breytt til samræmis. Vaxtakostnaður af nýju lánsfé var um 2,2% á árinu og að viðbættu álagi vegna ábyrgðargjalds nam eignfærður vaxtakostnaður 2,5% af bundnu fé í mannvirkjum í smíðum.

Fastafjármunir

9. Fastafjármunir í rekstri, stofnverð þeirra og afskriftir greinast þannig í milljónum króna:

Samstæða:	Aflstöðvar	Flutningskerfi	Fjarskiptabúnaður	Aðrar eignir	Samtals
Heildarverð 1.1.2004	166.945	42.905	774	3.423	214.047
Aukning á árinu	521	218	47	182	968
Niðurlagt/selt á árinu				(75)	(75)
Sérstakt endurmat sbr. skýr. nr. 7		3.381			3.381
Heildarverð 31.12.2004	167.466	46.504	821	3.530	218.321
Afskrifað áður	79.404	22.717	131	1.514	103.766
Afskrifað nú	3.218	1.295	66	149	4.728
Niðurlagt/selt á árinu				(64)	(64)
Afskrifað samtals	82.622	24.012	197	1.599	108.430
Bókfært verð 31.12.2004	84.844	22.492	624	1.931	109.891

Fasteignamat þeirra eigna fyrirtækisins sem metnar eru í fasteignamati er tæpir 17,5 milljarðar króna. Vátryggingafjárhæð eigna fyrirtækisins er rúmlega 160 milljarðar króna.

10. Afskriftir ársins sundurliðast þannig í milljónum króna:	2004	2003
Aflstöðvar	3.218	3.066
Spennistöðvar	1.295	1.317
Fjarskiptabúnaður	66	48
Aðrar eignir	149	156
Afskrift eigna í rekstri	4.728	4.587
Afskrift yfirverðs hlutabréfa	31	
Vinnubúðir o.fl.	8	9
Fært á fjárfestingar	(13)	(11)
Virkjunarrannsóknir	593	690
	5.347	5.275

Verðbréf og langtímakröfur

11. Í árslok 2004 voru dótturfélög Landsvirkjunar í samstæðunni fjögur, en dótturfélögin Íslandsmiðill ehf. og Landsnet hf bættust við á árinu og eru reikningsskil þessara félaga hluti af ársreikningi Landsvirkjunar.

Ársreikningur Íslenskrar jarðhitatækni ehf. hefur ekki verið færður í samstæðureikninginn þar sem áhrif þessa félags eru óveruleg. Þá hóf Landsnet hf ekki rekstur fyrr en 1. janúar 2005 og yfirtekur þá flutningsvirki Landsvirkjunar hf.

SKÝRINGAR

11. frh.

Samkvæmt rekstrarreikningum dótturfélaganna nam hagnaður þeirra 24 milljónum króna á árinu 2004 og er sú fjárhæð færð til tekna í rekstrarreikningi.

Dótturfélögin sem eru færð í samstæðureikninginn greinast þannig í milljónum króna:

	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð
Fjarski hf.	100%	250,0	217
Icelandic Power Insurance Ltd	100%	USD 0,1	140
Landsnet hf	71%	7,1	7
			<u>364</u>

Eignarhlutur Fjarska hf í Íslandsmiðli ehf var í árslok 58,4% að nafnverði 43 milljónir króna. Bókfært verð þess hlutfjár var 42 milljónir króna og er sú fjárhæð meðtalin í bókfærðu verði eignarhlutar Landsvirkjunar í Fjarska hf.

Fjárfesting í öðrum félögum á tímabilinu námu samtals 59,8 milljónum króna, í Tetra Ísland hf 50 milljónum króna, í Vistorku hf 4,6 milljónum króna og í Hecla SAS 5,2 milljónum króna.

Eignarhlutir í öðrum félögum sem eru færðir á kaupverði greinast þannig í milljónum króna:

	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð
Enex hf.	17,9%	15,9	42
Farice hf.	1,3%	0,4	1
Hecla SAS	30,0%	EUR 0,09	8
Íslensk jarðhitatækni ehf.	74,0%	0,4	4
Netorka hf.	15,7%	5,2	9
Sipenco GmbH	25,0%	CHF 0,06	3
Tengir hf.	6,0%	2,4	2
Tetra Ísland hf.	29,4%	50	50
Vistorka hf.	10,7%	6,9	25
			<u>144</u>
Niðurfærsla hutabréfaeignar			(75)
			<u>69</u>

Ekki var færð hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага þar sem rekstur þeirra er talin hafa óveruleg áhrif á samstæðuna.

Hlutabréfaeign Landsvirkjunar er færð niður með óbeinni niðurfærslu sem nemur 75 milljónum króna í árslok 2004 vegna óvissu um framtíðarstöðu einstakra félaga, en sum félögin eru stofnuð um áhættusöm nýsköpunarverkefni.

SKÝRINGAR

Eigið fé

12. Breytingar á eigin fé á árinu greinast þannig:	2004	2003
Frá fyrra ári	41.180	39.979
Greiddur arður til eigenda	(357)	(350)
Sérstakt endurmat flutningsvirkja	3.381	0
Gengismunur vegna umreiknings dótturfélags	(22)	0
Hagnaður	7.195	1.551
Eigið fé í árslok	<u>51.377</u>	<u>41.180</u>

Samkvæmt sameignarsamningi eigenda frá 1981 með áorðnum breytingum námu endurmetin eigendaframlög 14.000 millj. kr. í árslok 1995. Sú fjárhæð framreiknuð til verðlags í árslok 2004 nemur 20.758 millj. kr. Í samkomulagi eigenda er kveðið á um 5,5% arðsúthlutun af endurmetnum eigendaframlögum og ógreiddum arði. Arður er greiddur til eigenda eftir ákveðnum reglum sem miðast við tiltekin hlutföll rekstrarhagnaðar án afskrifta og vaxta af heildarskuldum. Uppsafnaður áfallinn arður nam 9.502 millj. kr. í árslok 2004 og þar af geta 394 millj. kr. komið til greiðslu á fyrri hluta árs 2005. Samkvæmt þessu greinist eigið fé fyrirtækisins þannig á verðlagi í árslok 2004 í millj. kr.

Endurmetin framlög	20.758
Uppsafnaðar arðgreiðslur	<u>9.502</u>
Eigendaframlög samtals	30.260
Annað eigið fé	<u>21.117</u>
Eigið fé alls	<u>51.377</u>

Skuldbindingar

13. Skuldbinding fyrirtækisins til greiðslu verðbóta á eftirlaun lífeyrisþega sem réttindi eiga hjá lífeyrissjóðum ríkis- og bæjarstarfsmanna nam 1.778 millj. kr. í árslok 2004 samkvæmt mati tryggingastærðfræðings, en við útreikningana er miðað við áætlaðar launa- og verðlagsbreytingar í framtíðinni. Vextir umfram hækkun verðlags eru taldir 3,5% og hækkun launa umfram hækkun verðlags er metin 1,5% á ári til jafnaðar. Forsendur um lífslíkur og dánartíðni eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Lífeyrisaldur er reiknaður 68 ár hjá þeim sjóðfélögum sem eru virkir en 65 ár fyrir þá sjóðfélaga sem látið hafa af störfum og eiga geymd réttindi. Er þetta í samræmi við það sem miðað er við hjá LSR.

Langtímaskuldir

14. Langtímaskuldir greinast þannig eftir myntum (fjárhæðir í milljónum):

	Erlend fjárhæð	Innlend fjárhæð	(Verðbætur) gengishagnaður
Samstæða:			
Bandaríkjadollar	408,3	25.203	4.139
Evra	613,4	51.663	3.527
Íslensk króna		8.728	(305)
Japanskt jen	5.014,9	3.002	345
Sterlingspund	70,4	8.335	619
		<u>96.931</u>	<u>8.325</u>
Afborganir næsta árs		4.697	
Staða í lok tímabils		<u>92.234</u>	

SKÝRINGAR

14. frh.

Vaxtakjör af lánum móðurfyrirtækisins eru frá 0,1-14,5%. Að jafnaði voru nafnvextir á árinu 2004 um 3,1% en þeir voru 3,5% árið áður.

Landsvirkjun hefur gert gjaldmiðla- og vaxtaskiptasamninga til að takmarka gengis- og vaxtaáhættu sína. Tekið er tillit til þeirra við skiptingu lána eftir myntum og einnig miðast færsla vaxta í ársreikningi við samningana. Eignendur Landsvirkjunar eru í einfaldri ábyrgð fyrir langtímaskuldum móðurfélagsins.

15. Samkvæmt lánasamningum eiga afborganir langtímaskulda að vera sem hér segir í milljónum króna:

	Samstæða
2005	4.697
2006	12.800
2007	1.000
2008	7.286
2009	1.500
Síðar	69.648
	<u>96.931</u>

Eins og undanfarin ár er gert ráð fyrir endurfjármögnun móðurfélagsins á langtímaskuldum til lengingar lánstíma. Því má gera ráð fyrir að dreifing afborgana verði önnur en að ofan greinir.

Sjóðstreymi

16. Fé frá rekstri samkvæmt sjóðstreymi segir mikið til um hæfi fyrirtækisins til að standa við greiðsluskuldbindingar sínar. Einkum er yfirlit um sjóðstreymi gagnlegt ef nokkurra ára samanburður er gerður. Í þessu skyni er hér sett fram fjögurra ára yfirlit.

	Samstæða		Móðurfélag	
	2004	2003	2002	2001
Rekstrarhagnaður	7.195	1.551	5.729	(1.839)
Afskriftir og niðurfærsla eigna	5.387	5.437	5.261	5.487
Söluhagnaður	(10)			
Gengismunur að frádregnum verðbreytingatekjum	(8.298)	(1.129)	(4.817)	1.413
Hreint veltufé frá rekstri	4.274	5.859	6.173	5.061
Lækkun (hækkun)rekstartengdra eigna	(64)	(168)	176	37
(Hækkun) lækkun rekstartengdra skulda	412	(90)	83	444
Handbært fé frá rekstri	4.622	5.601	6.432	5.542
Handbært fé frá rekstri sem hlutfall af langtímaskuldum í árslok	4,8%	6,4%	8,3%	6,1%

Áhættustýring

17. Landsvirkjun nýtir sér viðskipti með afleiður annars vegar í áhættustýringu og hins vegar í svokölluðum markaðsviðskiptum sem stunduð eru í hagnaðarskyni. Er þar einkum um að ræða framvirka samninga, samninga um skulda- og/eða gjaldmiðlaskipti og vilnanir.

SKÝRINGAR

17. frh.

Sú fjárhagslega áhætta sem Landsvirkjun býr við er einkum af þrennum toga. Í fyrsta lagi er áhætta vegna sveiflna á heimsmarkaðsverði á áli en verulegur hluti tekna fyrirtækisins er tengdur álverði. Í öðru lagi er vaxtaáhætta vegna lána fyrirtækisins og í þriðja lagi gengisáhætta vegna erlendra skulda og tekna í erlendri mynt.

Þegar ráðist er í afleiðuviðskipti er ákveðið í upphafi hverju sinni hvort um er að ræða áhættustýringu eða markaðsviðskipti. Ræðst ákvörðun um slíkt af þeim ásetningi sem liggur að baki viðskiptunum. Viðskipti sem eru gerð vegna áhættustýringar er ætlað að draga úr neikvæðum afkomuáhrifum liðandi stundar og/eða í framtíð af sveiflum á álverði, vöxtum eða gengi gjaldmiðla.

Landsvirkjun stefnir að því að yfir lengri tíma sé um 50% af álverðsáhættu fyrirtækisins varin fyrir sveiflum á álverði á heimsmarkaði og um helmingur lána sé með föstum vöxtum. Þá er það markmið áhættustýringar að lágmarka áhrif af sveiflum erlendra gjaldmiðla á afkomu Landsvirkjunar.

Samkvæmt ákvæðum laga um ársreikninga skal upplýsa um gangvirði afleiðusamninga í skýringum séu þeir ekki færðir á gangvirði í reikningsskilum og fylgja upplýsingar um það hér á eftir. Með gangvirði er átt við þá fjárhæð sem unnt væri að selja eign á eða greiða skuld í viðskiptum milli óskyldra og upplýstra aðila.

Gjaldmiðlaskiptasamningar vegna langtímaskulda hafa verið gerðir og er gangvirði neikvætt um 287 milljónir kr. en bókfærð hrein skuld vegna sömu samninga er 278 milljónir kr. Undirliggjandi fjárhæðir í þessum samningum nema sem svarar til um 10 milljarða kr.

Vaxtaskiptasamningar hafa verið gerðir og eru þeir einkum til þess að hverfa frá breytilegum vöxtum í fasta vexti. Gangvirði þessara samninga er neikvætt um 295 milljónir kr. í lok ársins 2004 en undirliggjandi fjárhæðir nema sem svarar til 32 milljarða kr.

Framvirkir samningar um kaup og sölu á gjaldeyri og framvirkir samningar um kaup og sölu á gjaldeyri með svonefndum útslættti hafa verið gerðir og er neikvætt gangvirði þessara samninga um 36 milljónir kr. í árslok 2004 en undirliggjandi fjárhæðir nema sem svarar til 3 milljarða kr.

Samningar um álverð til þess að verja sölutekjur hafa verið gerðir og er óinnleyst gangvirði þeirra neikvætt 2.500 milljónir kr. (40 millj. USD) í árslok 2004 samkvæmt upplýsingum frá mótaðilum þessara samninga. Gangvirðið miðast við núvirt greiðsluflæði sem byggir á framvirku verði á áli á markaði en tekur einnig tillit til valréttaráhrifa í afleiðusamningunum.

Önnur mál

18. Árshlutayfirlit

Rekstur samstæðunnar skiptist þannig á fyrri og seinni árshluta 2004 í milljónum króna:

	1.1.-30.6.	1.7.-31.12.	Samtals
Rekstrartekjur	6.839	6.785	13.624
Rekstrargjöld:			
Rekstrar- og viðhaldskostnaður	2.265	2.484	4.749
Afskriftir	2.596	2.654	5.250
Fjármagnskostnaður	2.623	(6.193)	(3.570)
	7.484	(1.055)	6.429
Hagnaður	(645)	7.840	7.195
Handbært fé frá rekstri	2.694	1.928	4.622

19. Laun samstæðunnar námu alls 1.902 milljónum króna og launatengd gjöld, eftirlaun og lífeyrisskuldbindingar 515 milljónum króna eða samtals 2.417 milljónir króna.

Laun stjórnar, forstjóra og framkvæmdarstjóra samstæðunnar námu á árinu 97,6 milljónum króna.

SKÝRINGAR

20. Annar rekstrarkostnaður móðurfélags greinist þannig í millj. kr.:

	2004	2003
Yfirstjórn og stoðdeildir	260	247
Fjármálasvið	208	190
Starfsmannasvið	71	76
Upplýsingasvið	122	119
Verkfræði- og framkvæmdasvið	(40)	(59)
Eftirlaun og lífeyrishækkunir	189	149
Niðurfærsla hlutabréfa	40	162
Fjárfestingastofa - orkusvið	0	49
Annar sameiginlegur kostnaður	77	55
	927	988

21. Í samræmi við ákvæði nýrra raforkulaga hefur Landsvirkjun aðgreint kostnað við framleiðslu- og flutning raforku í bókhaldi sínu. Einnig hafa verið settar reglur um skiptingu sameiginlegs kostnaðar. Rekstrarreikingur Landsvirkjunar (móðurfélags) greinist þannig í milljónum króna.

	Framleiðsla	Flutningur	Samtals
Rekstrartekjur	10.458	3.165	13.623
Rekstrargjöld	7.445	2.553	9.998
Rekstrarhagnaður (EBIT)	3.013	612	3.625
Arðgjöf af eignum í rekstri	3,50%	3,10%	3,42%

Tekjum af raforkusölu er skipt á milli framleiðslu og flutnings með því að reikna hlut flutnings samkvæmt gjaldskrá sem staðfest hefur verið af Orkustofnun og er sú fjárhæð dregin frá heildartekjum af orkusölu.

22. Á árinu 2003 hófust virkjunarframkvæmdir við Kárahnjúka í framhaldi af gerð orkusölusamnings við Fjarðaál, dótturfélag Alcoa. Þar verður reist 690 MW aflstöð og jafnframt lagðar flutningslínur til Reyðarfjarðar. Stefnt er að því að fyrsta vél virkjunarinnar, af sex, verði gangsett 1. apríl 2007. Nánari lýsingar á magntölum og áætluðum framkvæmdum er að finna á heimasíðu virkjunarinnar www.karahnjukur.is
Í árslok 2004 nam byggingarkostnaður Kárahnjúkavirkjunar tæpum 35 milljörðum króna.